

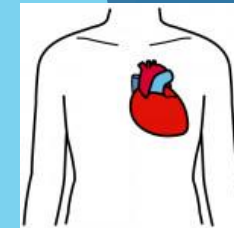

SYDÄMEN VAJAATOIMINTA

latinaksi: Insuffisientia cordis

Sydämen vajaatoiminta

Mitä sydämen vajaatoiminta tarkoittaa?

*Kuvat: Papunetin kuvapankki,
papunet.net, Sergio Palao / ARASAAC*

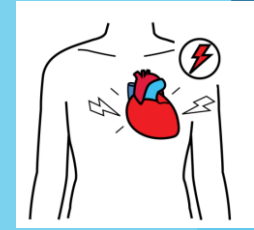
- ▶ Moni sydänsairaus aiheuttaa sydämen vajaatoimintaa.
- ▶ Sydämen vajaatoiminta tarkoittaa sitä, että sydän ei pysty pumppaamaan riittävästi verta elimistöön.
- ▶ Noin 1 % väestöstä sairastaa sydämen vajaatoimintaa.

SANASTO

- ▶ sydän
- ▶ vajaa + toiminta
- ▶ vajaa ~ ei täynnä, alle
- ▶ sydän + sairaus
- ▶ pystyä 1
- ▶ pumpata 4
- ▶ riittävästi = tarpeeksi
- ▶ veri
- ▶ elimistö
- ▶ väestö

Syyt

Mikä aiheuttaa sydämen vajaatoimintaa?

Kuvat: Papunetin kuvapankki,
papunet.net, Sergio Palao / ARASAAC

- ▶ sepelvaltimotauti
- ▶ sydäninfarkti = sydänkohtaus
- ▶ kohonnut verenpaine
- ▶ läppäviat
- ▶ sydänlihastulehdukset
- ▶ sydänlihassairaus
- ▶ pitkäaikainen, runsas alkoholinkäyttö
- ▶ pitkäaikainen keuhkosairaus (COPD = keuhkohtaumatauti)

SANASTO

- ▶ sepel + valtimo + tauti
- ▶ tauti = sairaus
- ▶ sydän + infarkti = sydän + kohtaus
- ▶ kohonnut verenpaine \leftrightarrow matala verenpaine
- ▶ läppävika
- ▶ vika ~ ongelma
- ▶ sydän + lihas + tulehdus
- ▶ sydän + lihas + sairaus
- ▶ pitkäaikainen \leftrightarrow lyhytaikainen
- ▶ runsas = paljon
- ▶ alkoholin + käyttö
- ▶ keuhko + sairaus
- ▶ keuhko + ahtaus + tauti

Oireet

Millaisia oireita sydämen vajaatoiminnassa on?

Sydämen vajaatoiminta oireilee monin tavoin

Väsyvyys

Nilkkojen, jalkojen ja vatsan turvotus

Hengenahdistus makuulla

Ruokahaluttomuus

Mieliala

Hengenahdistus

Nopea sydämen syke

Nopea painonnousu

Virtsaamistiheys

Vaikutus elämään

SANASTO

- ▶ väsyvyys = väsy helposti
- ▶ nilkka
- ▶ jalka
- ▶ vatsa
- ▶ hengen + ahdistus
- ▶ makuu = makuuasento
- ▶ ruoka + haluttomuus = ruoka ei maistu
- ▶ mieli + ala
- ▶ syke
- ▶ painon + nousu
- ▶ virtsaamis + tiheys = kuinka usein täytyy käydä vessassa pissalla
- ▶ vaikutus
- ▶ elämä

Sydämen vajaatoiminnan tutkimukset

Miten sydämen vajaatoimintaa tutkitaan?

- ▶ sydänfilmi = EKG
- ▶ sydämen ja keuhkojen röntgenkuva = thorax-kuva
- ▶ sydämen kuuntelu = auskultaatio: kuuluu staasirahinat, syke on levossa yli 90
- ▶ sydämen UÄ-tutkimus = ultraäänitutkimus
- ▶ varjoainekuvaus = angiografia
- ▶ laboratoriotutkimukset

SANASTO

- ▶ sydän + filmi
- ▶ keuhko
- ▶ röntgen + kuva
- ▶ kuuntelu
- ▶ staasi + rahina
- ▶ syke
- ▶ lepo
- ▶ ultra + ääni + tutkimus
- ▶ varjo + aine + kuvaus
- ▶ laboratorio + koe

Kuvassa näkyy suurentunut sydän.
Keuhkoverekkyys on lisääntynyt.

Sydämen vajaatoiminnan toteamisen lisäksi täytyy selvittää syy sairaudelle!

Sydämen vajaatoiminnan hoito

Miten sydämen vajaatoimintaa hoidetaan?

[Empty box for notes]

[Empty box for notes]

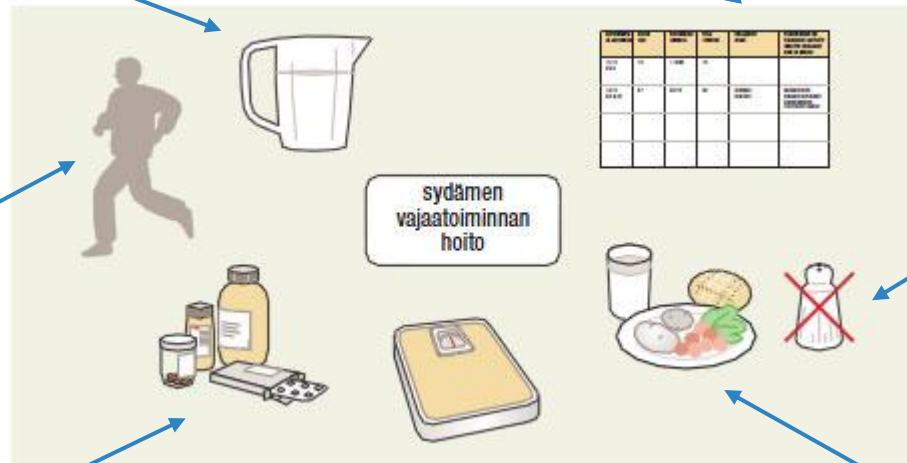
[Empty box for notes]

[Empty box for notes]

[Empty box for notes]

[Empty box for notes]

[Empty box for notes]

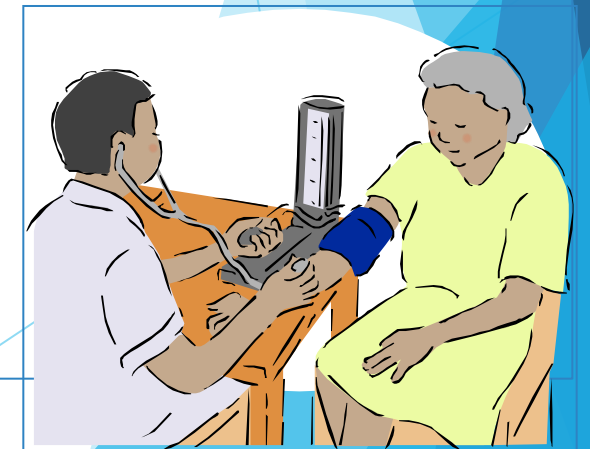
Sydämen vajaatoiminnan hoidon tavoite

Mikä on sydämen vajaatoiminnan hoidon tavoite?

- ▶ Verenpainetaudin, diabeteksen, sepelvaltimotaudin ja muiden sydämen vajaatoimintaa aiheuttavien sairauksien hyvä hoito
- ▶ Jos vajaatoiminnan syynä on läppävika, asennetaan keinoläppä.

SANASTO

- ▶ veren + paine + tauti
- ▶ diabetes
- ▶ sepel + valtimo + tauti
- ▶ muu
- ▶ aiheuttaa 1
- ▶ sairaus
- ▶ syy
- ▶ läppä + vika
- ▶ asentaa 1
- ▶ keino + läppä

Omaseuranta kotona

Miten sydämen vajaatoimintaa seurataan kotona?

Oireiden seuranta

- ▶ yskä, hengenahdistus, tukala olo makuulla, uupumus, turvotukset ja painonnousu
 - ▶ On tärkeää, että oireet havaitaan ajoissa.
 - ▶ On tärkeää ottaa yhteys omaan lääkäriin.

Painon seuranta

- ▶ päivittäin tai 2 x viikossa
- ▶ noin 1-1,5 kg:n painonnousu kahden vuorokauden aikana on yleensä merkki nesteen poikkeavasta kertymisestä kehoon

SANASTO

- ▶ oire
- ▶ seuranta ← seurata 4
- ▶ yskä
- ▶ hengen + ahdistus
- ▶ tukala = vaikea
- ▶ olo
- ▶ makuu = makuuasento
- ▶ uupumus ~ väsymys
- ▶ turvotus
- ▶ painon + nousu
- ▶ paino
- ▶ havaita 5
- ▶ ajoissa ←→ ei myöhässä
- ▶ yhteys
- ▶ päivittäin = joka päivä
- ▶ vuorokausi = 24 tuntia
- ▶ merkki
- ▶ poikkeava = erilainen
- ▶ kertyminen ← kertyä 1
- ▶ keho

Lääkehoito

Miten sydämen vajaatoimintaa hoidetaan lääkkeillä?

- ▶ **ACE-estäjät**
- ▶ **beetasalpaaja**
- ▶ **diureetit** = nesteenpoistolääkkeet
→ sydämen työmäärä helpottuu, neste poistuu
- ▶ **Digitalis (digoksiini)**
→ sydämen supistusvoima parantuu
- ▶ Oireet lievittyvät huomattavasti lääkehoidolla ja suorituskyky parantuu.

SANASTO

- ▶ lääke + hoito
- ▶ estäjä (← estää 1)
- ▶ beeta + salpaaja
- ▶ nesteen + poisto + lääke
- ▶ työ + määrä
- ▶ helpottua 1 (= muuttua 3 helpommaksi)
- ▶ neste
- ▶ poistua 1 (= mennä 3 pois)
- ▶ supistus + voima
- ▶ parantua 1 (= muuttua 3 paremmaksi)
- ▶ oire
- ▶ lievittyä 1
- ▶ huomattavasti = paljon
- ▶ suoritus + kyky

Digoxin

Keuhkopöhö

latinaksi: ödeema pulmonum

- ▶ **Keuhkopöhö**
= vaikea sydämen vajaatoiminnan tila
- ▶ **Oireet**
hengenahdistus, rohina, vaahtomaiset yskökset, rintakipu, tuskaisuus, sekavuus, syanoosi (= sinerrys)
- ▶ **Ensihoito**
puoli-istuva asento, RR ja syke, O₂ maskilla, Dinit-suihke, EKG

SANASTO

- ▶ keuhko + pöhö
- ▶ oire
- ▶ hengen + ahdistus
- ▶ rohina
- ▶ vaahtomainen
- ▶ yskös
- ▶ rinta + kipu
- ▶ tuskaisuus (← tuska)
- ▶ sekavuus (← sekava)
- ▶ syanoosi = sinerrys
- ▶ ensi + hoito
- ▶ puoli-istuva
- ▶ asento
- ▶ maski
- ▶ suihke

